

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-15-0189****Vybrané faktory pro-rodinnej stratégie a podpora stabilnej rodiny v multikulturálnom prostredí**Zodpovedný riešiteľ **prof. ThDr. Ladislav Csontos, PhD.**Príjemca **Trnavská univerzita v Trnave - Teologická fakulta, Bratislava**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Trnavská univerzita v Trnave, Teologická fakulta Bratislava

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Wydział Studiów nad Rodziną Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Poľsko
Faculty of Family Studies at Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Poland

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

Projekt nie je takého charakteru, aby z neho mohli vzniknúť výsledky, ktoré by sa dali patentovať.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

AAA Vedecké monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách

La famiglia con un bambino disabile : problematiche, interventi, soluzioni / Mária Šmidová, Krzysztof Trębski, Mária Nemčíková ; [recensione scientifica/vedeckí recenzenti: Arnaldo Pangrazzi, Ladislav Csontos]. - 1. vyd. - Beau Bassin : Edizioni Accademiche Italiane is a trademark of International Book Market Service, 2020. - 94 s., [5,44 AH]. - (San 't Antonio). - ISBN 978-613-8-39379-5.

AAB Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách

Rodiny s deťmi : empirický pohľad na Slovensku / Rastislav Bednárík, Jozef Žuffa ; [recenzenti: Mateusz Tutak, Roman Kollár]. - 1. vyd. - Trnava : Dobrá kniha, 2019. - 83 s. - ISBN 978-80-8191-226-9.

Kvalita života rodín s dieťaťom so špecifickými potrebami / Mária Šmidová, Margita Kollárová, Marek Šmid (34%) ; [vedeckí recenzenti: Władysław Majkowski, Mária Davideková]. - 1. vyd. - Trnava : Dobrá kniha, 2019. - 105 s. ; [4,50 AH]. - ISBN 978-80-8191-192-7.

Senior v sieti medzigeneračného vplyvu / Renáta Jamborová ; [vedeckí recenzenti: Mária Šmidová, Lýdia Lešková]. - 1. vyd. - Trnava : Dobrá kniha, 2020. - 83 s., [4,36 AH]. - ISBN 978-80-8191-214-6.

Obnovená teológia manželstva a rodiny / Gloria Braunsteiner, Krzysztof Trębski, Ladislav Csontos ; [recenzenti: Jozef Kyselica, Ján Ďurica]. - 1. vyd. - Trnava : Dobrá kniha, 2019. - 129 s., [6,84 AH]. - ISBN 978-80-8191-228-3.

Stratégia na podporu stabilnej rodiny a jej faktory / Ladislav Csontos ; [recenzenti: Pavel Ambros, Jozef Kyselica, Krzysztof Trębski]. - 1. vyd. - Trnava : Dobrá kniha, 2020. - 146 s. ; [8,03 AH]. - ISBN 978-80-8191-265-8.

ADC Vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch

Time as a basic factor of the development of family relationships in Slovakia / Rastislav Bednárík, Ladislav Csontos, Jozef Žuffa.

In: Journal for the Study of Religions and Ideologies. - ISSN 1583-0039. - Vol. 19, no. 56 (2020), p. 3-16.

CCC.

ADM Vedecké práce v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach

The Christian profile of Caritas in Slovakia from the point of view of its employees / Jozef Žuffa. In: Caritas et veritas. - ISSN 1805-0948. - Vol. 2017, no. 1 (2017), s. 167-172.

SCOPUS

Výzvy k inovácii pastorácie manželství a rodiny vyplývajúce zo situácie rozvedených a znovuzosobášených = Certain Challenges Regarding the Innovation of Pastoral Care of Marriage and Family Connected with the Situation of the Divorced and Remarried / Ladislav Csontos.

In: Studia theologica. - ISSN 1212-8570. - Vol. 21, no. 1 (2019), p. 145-166.

WOS

ADN Vedecké práce v domácich časopisoch registrovaných v databázach

Relevantný prínos vzájomného vzťahu teológie a sociálnej práce pre oblasť pomáhajúcich profesií aj napriek možným rizikám. A relevant contribution from the relationship between theology and social work to the field of helping professions, despite possible risks / Mária Šmidová, Mariana Hamarová.

In: Acta Missiologica. - ISSN 1337-7515. - Roč. 12, č. 1 (2018), s. 41-53.

WOS

Selected value indicators of Slovak families / Rastislav Bednárík, Jozef Žuffa. In: Acta Missiologica. - ISSN 1337-7515. - Vol. 12, no. 2 (2018), p. 90-97. WOS

Quality in long-term care: central european people-centred assessment principles and their calls for an efficient interdisciplinary dialogue / Mária Šmidová et al.

In: Acta Missiologica. - ISSN 1337-7515. - Vol. 13, no. 2 (2019), p. 200-213. WOS

Changing reading paths in a digital age: What are the consequences for meaning-making? / Zuzana Petrová, Rastislav Nemeč.

In: Journal of Pedagogy. - ISSN 1338-1563. - Vol. 10, no. 2 (2019), p. 65-85. SCOPUS

FAI Redakčné a zostavovateľské práce knižného charakteru (bibliografie, encyklopédie, katalógy, slovníky, zborníky...)

Človek medzi prírodou, kultúrou a technikou : vybrané reflexie problému ľudskej prirodzenosti / Miroslav Karaba, Rastislav Nemeč ; editor Lukáš Jeník ; [Vedeckí recenzenti: Ladislav Csontos, Zuzana Petrová]. - 1. vyd. - Trnava : Dobrá kniha, 2018. - [94 s.]. - ISBN 978-80-8191-176-7.

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky výskumu môžu tvoriť základ pre aplikovaný výskum na zavedenie counselingu ako jednej z kľúčových metód pomoci rodine a jej stabilite v centrách na pomoc rodine. Môžu rovnako poslúžiť Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny, pri spracovávaní svojich politík na pomoc rodinám a vyšším územným celkom okresom i mestám a obciam pri tvorbe komunitných plánov a koncepcie pomoci rodinám. Môžu tiež poslúžiť Rade pre rodinu Konferencie biskupov Slovenska pri tvorbe pastoračných projektov na všetkých stupňoch cirkevnej štruktúry od Konferencie biskupov cez jednotlivé diecézy, dekanáty, farnosti, spoločenstvá rodín a hnutia. Na vysokých školách, ktoré pripravujú pracovníkov pomáhajúcich profesií, kňazov, diakonov, sociálnych pracovníkov, animátorov voľného času ako i poradcov rodinného poradenstva, môžu byť obohatením a rozšírením ponuky povinne voliteľných a výberových predmetov v bakalárskych a magisterských programoch. Osobitným prínosom môže byť etablovanie counselingu, ktorý sa v projekte ukázal ako mimoriadne efektívny, čo je viditeľné aj z dobrých výsledkov v zahraničnej praxi.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Riešiteľský kolektív, vychádzajúc z empirických výskumov a príslušných analytických štúdií, identifikoval kľúčové faktory podporujúce stabilitu manželstva a rodiny, ktorými sa javia byť: finančné zabezpečenie rodiny, dostatok času pre rozvoj vzájomných vzťahov, schopnosť zvládať konfliktné situácie, kontakt so širšou rodinou najmä so starými rodičmi, osobná a sociálna zrelosť a väzba na komunitu, u veriacich komunitná dimenzia života viery a jej odovzdávania. Kľúčovým prínosom je monografia "Stratégia na podporu stabilnej rodiny a jej faktory", Trnava: Dobrá kniha, 2020, dostupná aj v elektronickej forme na <http://tftu.sk/profamily> spolu s ostatnými základnými výstupmi. Stratégia navrhuje spoločné strategické ciele týkajúce sa štátu vo všetkých jeho štruktúrach i Katolícku cirkvi v jej štruktúrach od diecézy, cez farnosť a až po rodinu, ktorá je základnou bunkou oboch: 1. V najbližších desiatich rokoch zvýšiť finančnú podporu rodinám aspoň na priemer krajín EU; 2. zriadenie centier na podporu rodiny v každom okrese s dostatočným finančným a personálnym zabezpečením; 3. vo vzdelávaní ich pracovníkov zaviesť counseling, ktorý je úspešne aplikovaný v USA a v krajinách EU. Riešitelia projektu publikovali sedem monografií, z ktorých tri analyzovali empirické výskumy finančných a nefinančných stabilizátorov rodiny, problematiku záťažových situácií rodín so zdravotne postihnutými deťmi a prínos seniorov v kontexte medzigeneračných vplyvov. Ďalšie tri analyzovali filozofické a teologické východiská. Boli publikované dva zborníky štúdií posilňujúcich multidisciplinárny a celostný prístup k problematike rodiny ako aj sedem vedeckých štúdií vo vedeckých časopisoch evidovaných v databázach a množstvo štúdií v domácich a zahraničných časopisoch.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

Based on empirical research and related analytical studies, the research team identified key factors supporting the stability of marriage and the family, which appear to be: financial security of the family, sufficient amount of time for the development of mutual relations, the ability to manage conflict situations, contact with extended family, especially grandparents, personal and social maturity and insertion into the community, for believers the community dimension of the life of faith and its transmission. The key contribution is represented by the monograph "Strategy for the Support of a Stable Family and its Factors, Trnava: Dobrá kniha, 2020", also available in electronic form at <http://tftu.sk/profamily> together with other basic outputs. The strategy proposes common strategic goals for the state in all its structures and the Catholic Church in its structures, from the diocese, through the parish to the family, which is the basic cell of both: 1. Increasing the financial support for families at least to the EU average over the next ten years; 2. establishing the family support centres in each district equipped with sufficient financial and human resources; 3. introducing the method of counselling, successfully applied in the USA and EU countries, in the education and training of their staff. The researchers working on the project published seven monographs, three of which analyzed the empirical research on financial and non-financial family stabilizers, the issue of stressful situations of families with disabled children and the contribution of seniors in the context of intergenerational influences. The other three analyzed the philosophical and theological background. Beside this, two collections of studies strengthening a multidisciplinary and holistic approach to family issues have been published, as well as seven studies accepted by academic journals registered in scientific databases and a number of studies in domestic and foreign journals.